

Latwesch u Awisces.

Nr. 7. Zettortdeena 14ta Webruar 1846.

Par Merretas draudses basnigas notikumeem.

Muhfu draudse pehrn dauds masak ne kà aispehrn dsumuschi, prohti 92 puischi, 87 meitas, kohpâ 179; scheem bija 7 ahrlaulibâ, 9 nedishwi, 2 pahri dwihnu, un 14 behrni no Wahzu draudses, Pee Deewagalda tilke eeswehtiti no Latweschu draudses	100 puischi,
no Wahzu draudses	2 meitas,
	3 puischi,
	3 meitas,
	kohpâ 108 jauni laudis.

Deewagaldneeki bija no Latwescheeem seemâ	3365	kohpâ 6865
wassara	3500	
no Wahzu draudses zaur wissu gaddu		113

kohpâ 6978

Swehtu laulibâ dabbuja ta wahja gadda deht tilkai 49 pahri, no kurrem I pahris no Wahzu draudses, bes scheem wehl 5 pahri tilka ussaukti. Mirruschi irr 83 no wihscheem, 91 no seewe-scheem, kohpâ 174, un no scheem 6 no Wahzu draudses. Pirmâ gadda-pussê bija mas mirreju, bet ar ruddeni zehlabhs fehrgas, un 22 aissgahja ar wehdera fehrgu ween. Tomehr muhsu draudse wehl laimiga teizama prett Saukas draudsi, kur gan drihs ohtru til mirruschi, ne kà pee mums, un schi atkaltamî leetâ pawissam narw lihdsijama ar Paiselles draudsi Widsemme, kas ar to weenâ leelumâ, un kur pehz pascha mahzitaja raksteem lihds 29ta November mehnescsha deenai 840 zilweki wiß-wairak ar wehdera fehrgu un karstohni bija mirruschi, un 15ta August mehnescsha deenai 45 lihki weenâ leela dohbâ draudses kappôs tilka glabbi. Lai Deews pasarga no tahdas breefsmibas, kas til ne mehrim lihdsiga! — Pee mums pehz dsühwibas fahrtas bija mirruschi 67 behrni, 18 ne-prezzeti laudis, 60 laulati, 27 atraitai un atraitnes, un 2 rekruschu seewas. Breefsmigu nahwi dabbuja 5 zilweki, prohti I jauneklis noslahpe eekrisdams grants bedre, I behrns noslihka uppê, I behrns tilka nobruzzinahs ar karstu uhdeni, I seewa pakahrahs, un I behrns dabbuja sawu nahwi zaur apkrismahm durwju slengehm us furrahm bija uskahvis.

Muhfu draudses leelums Kursemme: 2794 wihr., 2997 seew., kohpâ 5791; no scheem 200 Wahz. Leischös	144	=	152	=	296	=	70	=
pawissain 2938	=	3149	=	=	6087	=	270	=

Schohs notikumus peeminnoht arri wehl pahri wahrdinus teifschu par muhsu Bihbeles bee-dribu, kas ar Deewa paligu itt labbi weizahs.	7 rub. 90 kap. f. n.
1845ta gaddâ mums no pehrnejas eenahfschanas bija atlukuschi	102 = 29 = = =
un bes tam eenahkuschi zaur muhsu beedreem	21 = 5 = = =
par pahrdohteem sw. raksteem	kohpâ 131 = 24 = = =

Isdewuschi bijam:

par fwehtem raksteem	113 rub. 80 kp.)							
par winnu atweschanu	= 72½ =							
Telgawas leelai Bihbeles heedribai bijam dewuschi	3 = — =							
		wehl atlifka us fcho gaddu	13 =	71½	=	=	=	=
1845ta gabda eesahlumā mums bija: 1 Lw. Bihb.	6 Lw. Jaun. Est.	1 W. Bihb.	5 W. J. Est.					
pehz wehl peepirkam	51 =	113 =	= 8 =	= 7 =	=	=	=	=
ar wissu bija 52 =	= 119 =	= 9 =	* 12 =	=	=	=	=	=
no scheem raksteem isdewam	50 =	69 =	= 6 =	= 8 =	=	=	=	=
mums wehl atlifkahs 2 =	= 50 =	= 3 =	= 4 =	=	=	=	=	=
No teem isdohtheem fwehtem raksteem								
pahrdewam	14 =	= 3 =	= 6 =	= 2 =	=	=	=	=
bes mafkas isdallijam :	36 =	66 =	= 6 =	= 6 =	=	=	=	=
kohpā 50 =	= 69 =	= 6 =	= 8 =	=	=	=	=	=

Kamehr muhsu Bihbeles - heedriba

zehlu fees, effam dabbujuschi . . . 86 Lw. Bihb. 222 Lw. jaun. Est. 13 W. Bihb. 19 W. J. Est.

Ohtrā seemas - fwehtku deenā, kur draudsei atbildeschana darrischana him, atkal 19 mahjas dabbuja Bihbeles, las tahn peederr kā paleekama manta. Lai schehligais Deewas dohd, ka schi isfehta fehktla baggatus anglus nestu pee schihs draudses dwehselehm, un ihpaschi gruhtā, fahrdinashanas pilnā gaddā lautianus stiprinatu palauschanā us Deewu, pazeeschanā, tizzibā un taisnibā!

Nerretas mahzitajs Wagner.

• Muhsu deenischku maiisi dohd mums
fchodeen.

Wahzeescheem fakkams wahrds: ja pelle preehdusi, tad tai graudinsch ruhks, tas irr: ja pelle no graudeem irr atehdusees, tad ta par tihnas wirfu danzo apkahrt un kassa un ohfch-na un mekle, woi ne buhs eefsch teem graudeem fahds schinku gabbals atrohnams, un atradduse to schinku gabbalu pelle grandus waird ne ehd, bet kremt un kohsch un ehd to schinku gabbalu nohst. Tā patt ar to zilweku. Ja tam maises papilnam un winsch tahs maises irr atehdees, tad kad winsch tehwu reisē: Deewu luhdsahs: dohd mums deenischku maiisi schodeen, winsch arri mas ko dohma us to maiisi, bet-winsch turrahs pee tahs atbilde, ko winsch kafkisnā irr mahz-jees, kad tur us to jautaschanu: kas tad irr ta deenischka maise? irr atbildehs: Wiss, kas pee muhsu meesas usturreschanas un wajadsibas peederr, kā ehdeens un dsehreens, kurpes, ehkas (muishas) mahjas, lauki, lohpi, nau- da, u.t.j. pr. Maise, tā dasch preehdis luhdsejs

dohma, maise, schi neeka leeta man irr bijusi, un buhs jo prohjam, bet tas wahrds maise, kas tai tehwu reisē irr eeliks eefschā, wairak naw kā furwis, kur zittas leetas irr noglabbatas, talabb es luhdsohs lai to deenischku maiisi man dohd.

Schinni gaddā tahs pelles gan masdanzohs par tihnes wirfu, un schinni gaddā schinku gabblus ne atradduschas, tahn graudinsch gan ne buhs ruhks, un zif daschā pellit i buhs jaatzeht sohbi apzirkna dehlös, ja tane ayraaddihs or laiku miltnis ehst, kas naw eefsch kursemmes sudinallahm mali. Tai pettu taufai arri warr dicti gruhti buht schinni tulfschā gaddā, talabb tai lohti mas ahrlaulibas behrni schinni gaddā effoht dsuminuschi, un eefsch winnu rulleem, ne effoht nej us pussi til dauds dsuminuschi, kā mirruschi.

Tā patt arri zif dasch schinni gaddā buhs dabbusis famanniht, ka maise naw t'leekā leeta, un kad jauta: kas tad irr ta deenischka maise? ka irr jaatbild: ta deenischka maise irr tas ehdeens, kas no milteem — bet ne no lahzausahm un kartupeleem un lehzahm un pellum — kas

no milteem, teek iszepta, un ko mehs wissuwairak baudam, no kam wissuwairak pahrtteekam, un zik dasch luhdsejs buhs — fazjidsams to wahrdu: dohd mums deenischku maißi, us zittu ne ko ne domahjis, ka tebe us maißi. Un ta luhschana: dohd mums schodeen deenischku maißi tam zeljees no dsillas fürdweetinas, kam irr gruhsti, talabb ka wehdars tufsch.

To warr fazjift, tas ewangeliums no teem swirbuleem, tas irr preezas wahrds ko warr lashti un atkal lasshi, pee ka irr ko zerreht un apzerreht, dohmaht un apdohmaht. Tuir stahw raktihts — man dohmaht tas preezas mahzitajs Matteus schohs wahrbus ihpaschi ewehrojis — Neggi diwi swirbuli tohp pirfti par weeznu fahkillingi, un neweens no teem semine ne friht, bes juhsu tehwa.

Pateen tur irr ko redseht un apzerreht, pee tahda swirbula. Möhdigis putnis! Geewehro jelle labbi winna pellekus swahrzinus un winna ihfas ahdu bikkchelis — bes selkehm, bes kurpehm — winsch lehka apkahrt, un lezz schigli us preefchu, skaidri kà meschafargs, kad schis isskreen no ihstabas ahrä maskas sagli kihlaht. Zik swirbuls mohdigis tschirst! Iai tam gan massa-praschanas galwà un masa ta apkahrschana, tatschu winsch faru meldinu usnehmis to noturr zeeti un ne noeet no zelta, kad winsch to irr usnehmis, kà dascham festerim noteekahs, ja winsch faru ribkli par dauds irr isskollojis. Zitti putni ruddenös sreen prohjam us sweschahm semmehm peertemtees gudribà un syprafchana, bet swirbuls paleek wisszauru gaddu, wisszauru muhschu winsch paleek pee ween un ta pascha faimneeka, un nej par Mahrtineem winsch farwam faimneekam ustetiz, nej winsch arri par Jurgeem us zittahm kahdahn mahjahn aiseet dsibwoht. Zits putnis zik tas skunstigi un ar kahdu publinu tas faru ligdinu taisa! Zik besi eliga nöpuhlejahs un nomobzahs, kamehr ta mahlus saness un faru ehku nomuhre, zik tai atkal darba, kamehr to ehku no eefschusses ar miikslabm duhnahm issit, bet redst! kamehr gudra besdelliga sreen us sweschahm semmehm gudribu ismekleht, tamehr swirbuls atrohn gudribu mahjäs; eekam wehl besdelliga dab-

bu pahrnahkt, swirbuls tai atnemn ligstu, un eemetahs zeeti tas ligsdâ eefschâ, un ne makfa itt ne kahdu ihri, un ne weens ne nahk skattitees woi tam passe naw notezzejesi, woi wehl tam laika irr dsibwoht. Kad nu tam swirbulim tahdi prasti swahrzini muggurâ un tas ar newifkes reem sahbakeem par pasauli straida, un tahds nemahzihts putninsch irr, tad to mas ko zeeni nej zilweki nej lohpi, winsch irr wisseein par noslauku, dauds rihdams, dauds blaudams, un deenais besdarba pawaddidams. (Ja pee scheem wahrdeem tew eeschausohs galwà taws pagasta preefcheneeks, tad ne sakki mannu wainu. —) Un swirbuli wissur atrohnamî, see ne sejz un ne plauj un ne sakrahj schkuhnös — un tatschu tee dsibwoht un pahrtteek. Talabb ja swirbuli par fehtaswiddu samettahs kohpâ ismekleht pee sirga suhdu gabbala, woi muischa tikween zilweleem, jeb woi arri sirgeem dohd labbibu; ja tahdi gohdigis swirbuli fur samettuschees un sehns mett swirbulleem akminni wissu kahdu swirbuli nosist, sehos to ne apsauz wiss: Schn' ko tu darri?!

Tik nizzinahts lohpinsch swirbuls irr! Un tatschu: lai irr gruhfts gads — naw dsibdehts ka kahds swirbuls buhtu pats pakahrees, woi fewim rihkli pahrgreess, jeb ka winsch pa pelfehm masgadamer's buhtu galwu appaksch ubdeni pabahsis un to ne wilzis atkal ahrä un tihschinostibzinajees, jeb ka winsch buhtu suhdijees, un pee fewim dohmajis: es jau akminius us pilfatu ne warru west, man buhs badda jamirst nobst! Un swirbuls darra gudri suhdischanohm ne paddohtees, talabb ka tam naw zitti kà pelleki swahrki, un kà schinni gaddâ tee sirgu subdi tik tufschii no grandeem — jo winna suhdinaschanahs tam tatschu zittus swahrkus ne peschkirtu, nedz arri talabb muischas faimneeka sirgeem wairak ohderes dohtu. Tahds swirbuls talabb ne suhdijahs, bet winsch dohina turprettin pee fewim: appas! woi tad Deewos naw dobbesis, kas man to deenischku maißiti paraudsihs! — Un irr ko istchretee, tahdam swirbulim pederrigu teesu sagabdaht, gan samannisi, kad tew to turplikam stobstischu.

W. P.

(Turpilkkam wairak.)

Teesas flubdin a schanæ.

Wissi tee, kam taifnas präfischanas buhtu pee tahs astahtas mantas ta nomirru Scha Greeses basnizos durivju-sarga Zahna Berner, tohp no Leelas Eseres pagasta teesas zaur scho usaizinati, pee saudschanas sawas teesas wisswehlak lihs 26tu Merz f. g. pee schihs pagasta teesas peeteiktees. To buhs wehra list! Leelas Eseres pagasta teesas, tai 25ta Janvar 1846.

(L. S.) K. Warnański, preefschetaję.
(Nr. 41.) R. F. Witte, pagasta teesas strihweris.

No Urumuischias Krohna pagasta teesas tohp wissi tee, kam kahdas taifnas präfischanas buhtu pee ta lihsfchinniga Urumuischias faimuecka Vloisu Krischa Nabel, par kurra mantu parradu deht konkurse spreesta, usaizinati, pee saudschanas sawas teesas lihs 23schu Merz f. g. pee schihs teesas peeteiktees, sawas peerahdischanas peenest un peeminetä terminä sonahst. Urumuischias Krohna pagasta teesas, tai 24ta Janvar 1846.

(L. S.) C. Blumberg, pagasta wezz.
(Nr. 46.) Teesas strihweris Berg.

No Wirkumuischias pagasta teesas tohp wissi tee, kam kahdas taifnas präfischanas buhtu pee teem ne-spéhzigas, parradu un palaidigas mahju kohpschanas

Naudas, labbibas un prezzi tigrus us plazzi. Rihgå, tammi 11ta Webruar 1846.

	Sudraba naudä.	Rb. Rp.	Sudraba naudä.	Rb. Rp.
I jauns dabsderis	geldeja	I 33	I pohdas kannepu	tappe malsahs ar
I puhrs rudsu	tappe malsahs ar	2 45	I — linnu laabolas surtes	— —
I — kweeschu		3 —	I — suitakas surtes	— —
I — meeschu		I 50	I — tabaka	— —
I — meeschu - putraimu		2 25	I — dselses	— —
I — aušu		I 30	I — spreesta	— —
I — kweeschu - miltu		3 75	I — muzzza silku, preeschu muzzä	— —
I — böhdeletu rudsu - miltu		2 75	I — wihschunu muzzä	— —
I — rupju rudsu - miltu		2 40	I — farkanas sahls	— —
I — firnu		2 40	I — rupjas leddainas sahls	— —
I — linnu - sehklas		3 50	I — rupjas balatas sahls	— —
I — kannepu - sehklas		2 50	I — smalkas sahls	— —
I — kimmennu		5 —		4 50

Brihw drifkeht.

No juhmallas gubernementu-augstas waldischanas pusses: Waldischauas-rahns U. Beltler.
No. 56.

dehl, zaur teesas spreedumu no sawahm mahjahm iſt likeem faimuekeem:

1) Janne Steinahrt no Kurpnecu mahjahm un
2) Fritz Tannsohn no Gehru mahjahm;
par kurru mantu konkurse spreesta, usaizinati, diwi mehneschu starpå no oppafschrafstas deenäs, pee schihs pagasta teesas ar sawahm präfischanaahm pee-teiktees, ar to peelohdinaschanu, ta tohs, kas schinni terminä ne peeteiktees, ar sawahm präfischanaahm waires ne klausib. Wirkumuischä, tai 12ta Janvar 1846.

(L. S.) Fritz Leinahrt, pagasta wezz.
(Nr. 10.) J. Borkowski, pag. tees. strihw.

Us Krohnamuischu wirtewaldischanas teesas pawehleschanu Skrundes pagasta teesa zaur scho sinnomadarra, ta to mahjokli pee Skrundes Widdus-krohga wairatsehlitajam us 4 gaddeem us arrenti isdohs; ta isohlischana notiks 20ta Merz un tas beidsamais un ischlischanas terminis buhs 23schä Merz f. g. Kam patiku scho mahjokli us arrenti nemt, lai or peederrigahni drohschibahm peeminetä deenäs pee Skrundes pagasta teesas peeteizahs, kur orri klahkalas sinnas warr dabbuh. Skrundes pagasta teesa, tai 31ma Janvar 1846.

(Nr. 147.) Geert Bergwald, peeschetaję.
U. Johannsen, pag. teesas strihweris.